Kuntaliitto
Kommunförbundet

Lausunto

Dnro 737/03/2019

16.10.2019

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
Mmv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta 22.10.2019 klo 10:00

Asiantuntijalausunto hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elintarvikelain-, kasvinsuojeluaineista annetun lain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muuttamisesta

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja tulla maa- ja metsätalousvaliokunnan kuultavaksi hallituksen esityksestä.

Lakiluonnoksessa ehdotetaan että, toisesta EU-jäsenvaltioista tulevia eläimistä saatavia elintarvikkeita valvottaisiin osana kuntien valvontaviranomaisten tekemään riskiperusteista elintarvikevalvontaa (ns. ensisaapumisvalvonta). Ensisaapumisvalvonta siirrettiin aikaisemmin kunnista valtiolle (Evira / Ruokavirasto) koska muutamat kunnat joutuivat vastaamaan koko valtakunnan ensisaapumisvalvonnan kustannuksista. Kunnat ovat voineet ottaa tehtävät hoitaakseen niin halutessaan sopimalla siitä ja korvauksista Eviran / Ruokaviraston kanssa.

Ensisaapumisvalvonnan kustannukset voitava kattaa täysimääräisesti valvontamaksuilla

Ensisaapumisvalvonnan kustannukset kohdistuisivat jatkossakin epätasaisesti kuntiin. Kuntaliiton näkemyksen mukaan tehtävän siirto kunnalle on mahdollista, mikäli ensisaapumisvalvonnan kustannukset voidaan kattaa täysin valvonnasta saatavilla tuloilla.

Toimijoiden luotettavuuden arviointi tulisi keskittää yhdelle viranomaiselle, eikä jakaa tehtävää usealle eri viranomaiselle

Osana harmaan talouden torjuntaa ehdotetaan elintarvikelakiin lisättäväksi erillinen toimijan luotettavuuden arviointi. Luotettavuuden arviointi olisi harkinnanvaraista ja vaatisi täysin uudenlaista osaamista, jota kunnan elintarvikevalvontaviranomaisella ei tällä hetkellä ole. Kuntaliiton näkemyksen mukaan harmaan talouden torjuntaan liittyvät toimet tulisi säätää keskitetysti siten, että vastaavat luotettavuuden arvioinnit koskevat kaikkea riskipitoista taloudellista toimintaa. Arviointipykälien ripotteleminen yksittäisiin lakeihin eri viranomaisten valvottavaksi on omiaan heikentämään toiminnanharjoittajien tasapuolista kohtelua. Luotettavuuden arvioinnin kriteerit tulevat myös muodostumaan eri tasoisiksi, kun useat eri viranomaiset joutuvat arvioimiaan luotettavuutta monenlaisilla osaamistaustoilla. Luotettavuuden arviointi tulisi keskittää yhdelle viranomaiselle esim. veroviranomaiselle, joka voisi sähköisesti antaa todistuksen toimijan luotettavuudesta.

Mikäli luotettavuuden arviointi tulee kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen tehtäväksi, on osaamisen parantamisesta huolehdittava esim. koulutuksilla ja ohjeilla.

Toimijoiden luotettavuuden arvioinnin kustannukset on voitava kattaa täysin valvonnasta saatavilla tuloilla

SUOMEN KUNTALIITTO

Kaisa Mäntynen

Kaisa Mäntynen
Erityisasiantuntija, ympäristöterveys

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi
Y-tunnus 0926151-4

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi
FO-nummer 0926151-4